

Vlaams
Parlement

ingediend op **772** (2020-2021) – Nr. 4
27 mei 2021 (2020-2021)

Verslag

namens de Commissie voor Leefmilieu,
Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie
uitgebracht door Piet De Bruyn

over het voorstel van decreet

van Andries Gryffroy, Robrecht Bothuyne, Willem-Frederik Schiltz,
Wilfried Vandaele, Tinne Rombouts en Inez De Coninck

tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009,
wat betreft de plaatsing
van een elektronische meter zonder communicatiemiddel
en het vermijden van het meermaals aanrekenen
van elektriciteitsdistributietarieven
voor het gebruik van het elektriciteitsdistributienet

Samenstelling van de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie:

Voorzitter: Gwenny De Vroe.

Vaste leden:

Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Andries Gryffroy, Freya Perdaens, Wilfried Vandaele;
Bart Claes, Leo Pieters, Sam Van Rooy;
Tinne Rombouts, Koen Van den Heuvel;
Steven Coenegrachts, Gwenny De Vroe;
Mieke Schauvliege;
Bruno Tobback.

Plaatsvervangers:

Annick De Ridder, Marius Meremans, Joris Nachtergaele, Axel Ronse, Nadia Sminate;
Carmen Ryheul, Stefaan Sintobin, Wim Verheyden;
Robrecht Bothuyne, Lode Ceyssens;
Bart Tommelein, Bart Van Hulle;
Johan Danen, Chris Steenwegen;
Hannes Anaf.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

Documenten in het dossier:

- 772** (2020-2021) – Nr. 1: Voorstel van decreet
– Nr. 2: Advies van de Raad van State
– Nr. 3: Amendementen

INHOUD

1. Toelichting	4
1.1. Algemeen	4
1.2. Amendementen nr. 1 en 3	4
1.3. Amendement nr. 2	5
2. Bespreking	5
3. Stemming	10
Tekst aangenomen door de commissie.....	11

De Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie besprak op dinsdag 25 mei 2021 het voorstel van decreet van Andries Gryffroy, Robrecht Bothuyne, Willem-Frederik Schiltz, Wilfried Vandaele, Tinne Rombouts en Inez De Coninck tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de plaatsing van een elektronische meter zonder communicatiemiddel en het vermijden van het meermaals aanrekenen van elektriciteitsdistributienettarieven voor het gebruik van het elektriciteitsdistributienet (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 772/1).

(Deze vergadering werd als videoconferentie georganiseerd.)

1. Toelichting

1.1. Algemeen

Andries Gryffroy licht de drie onderdelen van het voorstel van decreet toe, vooreerst wat geregeld wordt in artikel 4 en eerder al in de commissie besproken is, namelijk dat het ontvangen van de retroactieve investeringspremie betekent dat de aanvrager afstand doet van iedere rechtsvordering ten aanzien van het Vlaamse Gewest. De Raad van State had daar al een positief advies over gegeven naar aanleiding van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering (advies nr. 68.988/3 van 7 april 2021).

Het tweede onderdeel gaat over elektrosensitieve personen. Volgens een uitspraak van het Grondwettelijk Hof hebben zij recht op een bekabelde digitale meter. Die zal ten vroegste in 2023 beschikbaar zijn. In de gevallen dat er een vervanging nodig is, bijvoorbeeld bij werken in de straat om 3x220V om te zetten naar 3x400V of als de Ferrarimeter kapot is, wordt er voortaan een bidirectionele meter geplaatst. Ook daar heeft de Raad van State nu positief over geadviseerd. Een bidirectionele meter is een elektronische meter zonder communicatiemodule. Net voor die module zijn elektrosensitieve mensen gevoelig.

Het derde en belangrijkste onderdeel is een oplossing voor wie netkosten voor dezelfde periode op twee verschillende manieren aangerekend kreeg. Van zodra de uitspraak van het Grondwettelijk Hof in het Belgisch Staatsblad verscheen, was de terugdraaiende teller niet meer van toepassing. Dat betekent dat op 1 maart 2021 elke bezitter van een digitale meter een eindafrekening kreeg. Afhankelijk van wanneer de vorige jaarrekening kwam, missen sommigen daardoor de voordelen van het mindergebruik van geproduceerde stroom in de zomer. Daarbij komt dat er twee keer netkosten aangerekend zijn: de distributiekost volgens de klassieke formules, maar ook het prosumententarief. De regulator ziet daar geen graten in, maar de meerderheidspartijen vinden het onrechtvaardig. Daarom wordt met dit voorstel van decreet een kader geschapen waarbinnen de regulator retroactief voor de getroffen dertigduizend tot veertigduizend gezinnen een oplossing kan uitwerken. De regulator kan zelf bepalen hoe de oplossing er zal uitzien, uiteraard conform de regels, maar die zal ook van toepassing zijn op de andere 470.000 eigenaars van zonnepanelen die een digitale meter geïnstalleerd krijgen. Afhankelijk van de woonplaats, de grootte van de installatie en het moment van afrekening, gaat het om gemiddeld 150 euro per gezin. Met deze bepaling kan de regulator zich niet verschuilen achter het ontbreken van een wettelijk kader noch kan hij de wetgever verwijten zijn bevoegdheden over te nemen. Ook over dit derde aspect gaf de Raad van State een positief advies.

1.2. Amendementen nr. 1 en 3

Andries Gryffroy stelt dat in navolging van het advies van de Raad van State ook twee amendementen werden opgesteld. Amendement nr. 1 strekt ertoe een passage zo te herformuleren dat het niet mogelijk is dat meermaals aardgas- of elektriciteitsdistributienettarieven worden aangerekend voor hetzelfde gebruik van het

aardgas- of elektriciteitsdistributienet. Amendement nr. 3 stelt voor om “voor het bevorderen van de toepassing van hernieuwbare energietechnologie en het rationeel energiegebruik” te vervangen door “van de steunregelingen”.

1.3. Amendement nr. 2

Leo Pieters zegt dat het Vlaams Belang het grotendeels eens is met het voorstel van decreet, maar wel artikel 4 wil schrappen. Dat geeft de regering immers een vrijgeleide zonder parlementaire controle. Ze mag daarmee aanvullende voorwaarden stellen die losstaan van de algemene energiedecreetsdoelstelling om hernieuwbare energie en rationeel energiegebruik te stimuleren.

2. Bespreking

Bruno Tobback zegt dat Vooruit zich kan vinden in de intenties van dit voorstel van decreet. Dat er compensatie moet komen, heeft zijn partij al vaak genoeg zelf gezegd. Dat de dubbele aanrekening van distributienettarieven aan eigenaars van zonnepanelen wier meter vervangen is, schrijnend is, is ook evident. Hoewel de spreker de noodzaak ervan begrijpt omdat er nog geen bruikbare bekabelde meter is, past de niet-communiquerende digitale meter in het pantheon van het Belgisch absurdisme. Zonder communicatie heeft hij immers weinig nut. De spreker informeert wanneer de bekabelde digitale meter beschikbaar zal zijn. Hoe lang zal de overgangsregeling van de niet-communiquerende digitale meters bestaan? Is het de bedoeling die op vraag te plaatsen of eerder bij mensen die een digitale meter weigeren?

De aanpak van de dubbele aanrekening is principieel een goede zaak, alleen heeft de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) zich tot nog toe niet erg toeschietelijk getoond. De regulator was zelfs van mening dat er geen oplossing nodig was. Met dit voorstel krijgt de VREG de mogelijkheid om een aanpassing uit te werken. Is de regulator überhaupt geïnteresseerd? Hoe zal zijn oplossing er uitzien? Kunnen de indieners van dit voorstel van decreet garanderen dat de vergoeding wel degelijk ongeveer 150 euro per huishouden zal bedragen? Wanneer zal die uitbetaald worden en hoe zal het gefinancierd worden? Allicht zal de regulator het verrekenen op de energiefactuur van alle anderen. Herverdelen in de elektriciteitsfactuur is immers wat de VREG doet.

De spreker juicht voorts toe dat er een compensatieregeling komt voor wie bedot is geweest door de beloftes over de terugdraaiende teller. In dit voorstel wordt een mogelijkheid gecreëerd om een besluit te nemen. Wat zal in dat besluit staan en wanneer zal het er zijn? Hij neemt aan dat de indieners van dit voorstel meer in het hoofd kunnen kijken van hun partijleden in de regering, dan in het hoofd van de leden van de VREG. De eigenaars van zonnepanelen en digitale meters en warmtepompen zitten meer op die informatie te wachten dan op een wettelijke basis.

Staf Aerts is blij dat er voor de tussenperiode een oplossing komt voor elektro-sensitieve personen. Groen hoopt dat de VREG er bij het bepalen van de prijs daarvan mee rekening zal houden dat het een gezondheidskwestie is. Dat wie een dubbele aanrekening kreeg, vergoed wordt, is logisch. Dat het evenwel wordt verrekend in de energiefactuur is tegenstrijdig met het streven naar een zuivere factuur zonder externe kosten. Nu zijn het al veertigduizend getroffen, maar volgens de pers zouden het er 470.000 worden. Waarom wordt die vergoeding trouwens niet betaald met de algemene middelen? Voorts is Groen het er niet mee eens dat wie zich tot de rechtbank wendt, uitgesloten wordt van premies. Er zijn betere manieren om het draagvlak voor zonnepanelen te herstellen.

Willem-Frederik Schiltz zegt dat Fluvius er alles aan doet om zo snel mogelijk over een bekabelde digitale meter te kunnen beschikken, allicht begin 2023. Het tijdstip hangt af van de toelevering, de certificering, validering enzovoort.

In zijn advies geeft de Raad van State een uitvoerige en gedetailleerde beschrijving van de taakverdeling tussen wetgever en regulator. Het parlement mag de regulator geen instructies geven, maar wel voorzichtige richtsnoeren. De wetgever mag bijvoorbeeld richtsnoeren geven als ze tot doel hebben artikelen uit het Energie-decreet, in dit geval artikel 70, het verbod op discriminerende tarieven, te laten respecteren. De Raad van State adviseert de indieners een bepaalde formulering scherper te maken zodat onomstotelijk vaststaat dat ze een dubbele aanrekening van de distributiekosten willen rechtzetten. Wat de VREG daarmee zal doen, weet de spreker niet. Het persbericht van de regulator verdient enig onderzoek en is misschien een aanleiding om de regulator uit te nodigen op een parlementaire hoorzitting. Het geeft immers de indruk dat de regulator het advies van de Raad van State niet goed gelezen heeft. De VREG gaat wel vaker uit van een verschil tussen het prosumententarief en het distributienettarief.

Voorheen betaalde wie een terugdraaiende teller en zonnepanelen had en in de winter elektriciteit van het net afnam en dat compenseerde door er in de zomer op het net te plaatsen, geen distributiekosten. De regulator vond dat niet correct omdat die klant het net wel degelijk gebruikte als een soort batterij. Om daar een vorm van vergoeding voor te hebben, voerde hij een prosumententarief in. Met het arrest van het Grondwettelijk Hof valt die batterijfunctie nu weg. Zonnepaneel-eigenaars hebben in de winter elektriciteit van het net gehaald. Ze krijgen nu een afrekening van hun reële elektriciteitsafname en bijbehorende distributiekosten, terwijl ze al een prosumententarief betaald hebben. Die dubbele betaling wordt met dit voorstel rechtgezet. Die rechtzetting wordt niet verrekend op de elektriciteitsfactuur van iedereen of komt niet uit de algemene middelen. Er wordt gewoon een dubbele inkomst vermeden. Hoe dat precies opgelost wordt, is aan de regulator zelf om uit te zoeken. Ook daarom is het interessant hem uit te nodigen voor een hoorzitting.

De wetgever heeft heel wat werk om tegemoet te komen aan het arrest van het Grondwettelijk Hof. Deze discriminatie wegwerken is er één van. Voorts wordt er baan vrijgemaakt voor een premiestelsel. Het is niet zo dat wie procedeert, gestraft wordt. Het kan alleen niet dat iemand dubbele compensatie krijgt. Ofwel oordeelt de klant dat de overheid in de fout is en dat hij recht heeft op een schadevergoeding die hij tracht te krijgen via de rechtbank; ofwel aanvaardt hij een premie ter compensatie van eventueel geleden schade.

Robrecht Bothuyne vindt het essentieel dat het parlement binnen zijn bevoegdheid ageert en zich niet in de plaats stelt van de regulator, al lijkt Bruno Tobback dat wel graag te willen. Met dit voorstel krijgt de VREG de mogelijkheid om een anomalie recht te zetten en enkel de reële netkosten door te rekenen. Twee keer betalen voor hetzelfde gaat in tegen het principe dat tarieven kostenreflectief moeten zijn. De meerderheid rekent erop dat de regulator zijn werk op dat vlak zal doen, maar hoe moet hij zelf bepalen. Wie te veel netkosten betaalde, krijgt geld terug. Niemand krijgt dus een extra factuur en er moeten geen algemene middelen of belastinggelden voor worden aangesproken. De VREG kan zijn voorstel daarvoor toelichten in het parlement. In zijn mailbox merkt de spreker ruime steun om dit voorstel in praktijk te brengen.

Staf Aerts heeft begrepen dat door louter naar de rechtbank te stappen de klant zijn recht op een premie verliest, ongeacht wat de rechtbank uiteindelijk beslist en of er dus een schadevergoeding wordt uitgekeerd. Dat is op zijn minst ontmoedigend. Er is een groep die nadeel ondervonden heeft, maar ook een groep die voordeel kreeg. Zorgt dit niet voor een nieuwe discriminatie? En zijn er geen

bijkomende middelen nodig als de voordelen niet teruggevorderd worden maar de nadelen wel vergoed?

Leo Pieters zegt dat het parlement zich inderdaad niet in de plaats mag stellen van de VREG maar evenmin van de rechtbank. Een financiële compensatie aan de Vlaamse gezinnen die slachtoffer werden van de vernietiging van de terugdraaiende teller, wordt gekoppeld aan de eis om niet naar de rechter te stappen voor bijkomende schadevergoedingen. In veel gevallen is de vergoeding geen volledige compensatie, dus mag de wetgever zich niet in de plaats van de rechter zetten die eventueel tot een bijkomende schadevergoeding kan beslissen.

Andries Gryffroy wijst op twee aspecten van de beslissing van het Grondwettelijk Hof. Vooreerst dat wie zonnepanelen en een terugdraaiende teller had, een afrekening kreeg, zo snel mogelijk na publicatie van het vonnis in het Belgisch Staatsblad, op 1 maart 2021. Daardoor heeft wie zijn vorige jaarafrekening in het najaar kreeg, een nadeel ten opzichte van wie zijn vorige jaarafrekening voor de zomer kreeg, wegens het zomereffect van zonnepanelen. Dit voorstel doet daar niets voor.

Op 1 maart 2021 zijn dezelfde netkosten evenwel op twee verschillende manieren verrekend, als distributiekosten en als prosumententarief. Toen hij daarop gewezen werd, had de regulator twee reacties: dat hij er niets aan kon veranderen omdat Europa dat niet toestond en dat het decreet hem niet toestond retroactief te werken. Het eerste tegenargument klopt niet. Europa bepaalt dat een afrekening de kosten moet reflecteren en iets dubbel aanrekenen gaat daar tegenin. Met dit voorstel van decreet ontnemt de wetgever de regulator het tweede argument om niet op te treden. De Raad van State geeft hiervoor zijn fiat. Hoe het probleem precies op te lossen, is niet de bevoegdheid van de wetgever, dat is aan de regulator. Over elke oplossing moet de regulator evenwel vooraf de markt consulteren, wat een zekere tijd in beslag neemt. Daarenboven moet de regeling toekomstbestendig zijn. Hij is het ermee eens de VREG te horen over die regeling. Dat kan eventueel gecombineerd worden met de hoorzitting over de simulaties van het capaciteits-tarief. Voorts benadrukt hij dat het te veel betaalde geld teruggeven geen greep in de algemene middelen vergt.

De regering zal binnenkort meer informatie geven over de retroactieve investeringspremie. De berekeningswijze, onder meer in functie van het vermogen en de datum van indienstneming van de installatie, staat nu al op de website. De gegevensbescherming wordt momenteel beoordeeld door de Gegevensbeschermingsautoriteit en de Vlaamse Toezichtcommissie. Hetzelfde geldt trouwens voor de warmtepomppremie. De principes staan vast, momenteel wordt er gezocht naar het juiste juridische kader. Dat wordt in de komende weken afgerond zodat de installatie van de digitale meter bij de prosumenten kan heropstarten.

Bruno Tobback heeft begrepen dat met dit voorstel enkel een mogelijkheid van oplossing voor de dubbele aanrekening gecreëerd wordt. Niemand zegt hoe die er zal uitzien, noch wordt gegarandeerd dat ze er überhaupt zal komen. Het is al te gemakkelijk te zeggen dat de VREG het zal oplossen en dat hij uitgenodigd wordt om hem onder druk te zetten. De ervaring heeft geleerd wat dat onder druk zetten oplevert. De spreker weet trouwens dat de regulator onafhankelijk is, dat hoeven de indieners niet meer te herhalen. Hij blijft bij zijn eerdere vaststelling dat de meerderheid de digitale meter niet snel genoeg kon invoeren, maar geen oplossingen heeft voor de problemen ermee, noch garanties dat die oplossingen er komen. Het ware beter geweest dat deze meerderheid eerst nagedacht had vooraleer de digitale meter door dit parlement en door de strot van de mensen te wringen. Twee jaar later alles op de VREG afschuiven is al te gemakkelijk. Het zou al heel wat helderder zijn als de meerderheid, die daarvoor een beroep kan doen op allerhande kabinetten en het Vlaams Energieagentschap, een sluitend voorstel

zou hebben waarover ze dan met de VREG in dialoog kon gaan of hem onder druk kon zetten. Een open belofte was er enkele jaren geleden ook al voor de digitale meter en de terugdraaiende teller. Als hij eigenaar was van zonnepanelen zou hij niet tevreden zijn met die open belofte maar boter bij de vis vragen, zeker als er in bepaalde gevallen juridische procedures verboden worden.

Hetzelfde geldt eigenlijk voor de compensatieregeling. Die moet er tegen juni zijn, maar met uitzondering van wat op de website staat, is er nog geen duidelijkheid. Eigenaars van zonnepanelen, maar vooral zij met zware elektrische installaties zoals warmtepompen, blijven op hun honger zitten. Er wordt met allerlei beloftes gezwaaid: met 150 euro, die dan toch weer afhangt van de goodwill van de VREG; met warmtepomppremies enzovoort. Er zijn geen garanties dat wie bewust geïnvesteerd heeft om geld te verdienen met overgedimensioneerde installaties niet overgecompenseerd zal worden terwijl wie voluit voor elektrificatie ging er zijn broek niet aan zal scheuren. Hij verwacht dat de indieners en de regering het parlement meer inzicht geven nu ze het vragen een voorstel van decreet dat eigenlijk een blanco cheque is, goed te keuren. Er staat immers alleen maar in dat de regering iets mag proberen. Hij begrijpt dat de mailbox van Robrecht Bothuyne vol zit. Na alles wat die erover beweerde, zou de spreker, als hij zonnepanelen had, hem ook een kwade mail sturen. Kortom, het blijft bij loze beloften terwijl er op de meest evidente, simpele vragen geen duidelijk antwoord komt. Dat is een gemiste kans want een massa mensen zit erop te wachten. Zeker als mensen de weg naar de rechtbank ontzegd wordt, moeten er garanties op correcte compensatie zijn.

Voor *Willem-Frederik Schiltz* zijn de welbespraaktheid en retoriek van Bruno Tobback bijna een referentie aan het worden in dit parlement. Hij vindt het alleen jammer dat hij er af en toe bewust gecultiveerde misverstanden doorheen weeft. Zo kent hij de bevoegdheden van de VREG maar verwijt hij de meerderheid toch geen spijkerharde garanties te geven. Er valt wel over te discussiëren of de rol van de regulator moet worden herbekeken, maar dat is een andere kwestie.

Als oppositielid kan Bruno Tobback de lijdensweg van de reparatie na het arrest van het Grondwettelijk Hof blijven uitmelken door er keer op keer te wijzen hoe schandelijk de digitale meter is. Maar wat denkt hij daarmee te kopen, een verkiezingsvoordeel? De meerderheid heeft zich al meermaals verontschuldigd. Ze heeft iets te goeder trouw geprobeerd, wat vernietigd is. Nu probeert ze te remediëren met goodwill, verstand en nederigheid. De meerderheidsfracties kunnen wel eens polsen bij de regering hoe ver het staat met de premies.

Het voorstel mag dan niet veel om het lijf hebben, zonder kan de regulator zelf geen oplossing voor het dubbeltarief bieden. Hij zou bijvoorbeeld het prosumentarief in die gevallen kunnen schrappen. Het is evenwel niet de taak van een parlementslid in de plaats van de regulator te treden. Als ervoor geopteerd wordt met een premie de helft van de te veel betaalde kosten uit de algemene middelen te betalen, dan "zou het kot te klein zijn". Willem-Frederik Schiltz begrijpt het probleem niet. De juiste instanties krijgen de ruimte om de dubbele aanrekening recht te zetten. Volgens het advies van de Raad van State kan de regulator zo een discriminatie in tarieven vermijden. Als de regulator de discriminatie alsnog in stand houdt, zal het parlementslid de eerste zijn om de getroffen en aan te raden naar de rechtbank te stappen.

Europa verplicht de lidstaten om digitale meters te plaatsen tegen een bepaalde datum. Kosten-batenanalyses mogen dan wel verschillend geïnterpreteerd zijn, ze zijn de leidraad voor een investeringskalender. Ook de regulator heeft meermaals het belang van de digitale meter bij prosumenten benadrukt voor een goed zicht op en voor de rendabiliteit van hernieuwbare energie. De bewindvoerders hebben vervolgens geprobeerd daar een rendabel en correct tarifair kader voor uit te zetten, met de vraag aan de regulator om bij de hervorming van de tarieven, iets wat

onder zijn bevoegdheid valt, met onder andere de invoering van het capaciteits-tarief, er zeker voor te zorgen dat investeringen in hernieuwbare energie rendabel blijven. Hij begrijpt de kritiek niet. De meerderheid tracht in stappen en conform de adviezen van de Raad van State te herstellen wat fout liep.

Freya Van den Bossche was niet de enige schuldige aan de Freyafactuur, maar zij heeft als eerste geprobeerd een en ander recht te zetten. Veel andere ministers hebben zaken geprobeerd, al dan niet met succes, soms in de luwte, soms met bombarie. Dit is geen ideologisch debat maar het rechtzetten van een onrecht dat ontstaan is door de complexiteit van het geheel. Over het pad kan er verschil van mening zijn, maar hij hoopt dat iedereen het eens is over het doel. Kritische discussie moet gericht zijn op het vinden van de beste oplossing. Hij is er rotsvast van overtuigd dat dit voorstel van decreet een kleine maar essentiële stap is.

Robrecht Bothuyne heeft soms het gevoel dat de nieuwe tjeven bij Vooruit zitten. Bruno Tobbac wil dat de meerderheid een volledig uitgewerkt tarifair voorstel doet en dus in de plaats van de regulator treedt. De spreker vindt de kritiek dat alles te licht en te weinig concreet is, weinig geloofwaardig. De meerderheid weet dat er meerdere problemen zijn waar ze op meerdere manieren een oplossing voor zoekt. Enkele weken geleden kwam er een decretale basis voor de terugleververgoeding. Vandaag komt er een juridische basis om de onrechtvaardige bovenmatige aanrekening van netkosten aan te pakken mét een positief advies van de Raad van State, maar krijgt de regering ook de mogelijkheid om retroactieve investeringssteun te geven aan wie investeerde in de energietransitie en dus recht heeft op een billijk rendement. Hij heeft er alle vertrouwen in dat de regering snel een concreet voorstel zal doen, met speciale aandacht voor specifieke categorieën zoals warmtepompgeïnstalleerden. Kamerbreed is iedereen het daarover eens.

Hij mag hopen dat zeker Vooruit het wegwerken van onrechtvaardigheden steunt. Met dit voorstel krijgt de regulator de mogelijkheid om retroactief in te grijpen. Dat is de enige juridisch juiste weg en vermijdt de rechtsonzekerheid die Bruno Tobbac de meerderheid terecht verweet. Ook de Raad van State is ervan overtuigd dat dit de correcte werkwijze is. Hij hoopt dat Vooruit het voorstel dus zal steunen.

Bruno Tobbac denkt dat zijn collega's ofwel niet aandachtig luisteren ofwel snel vergeten. Iedereen, ook de oppositie, heeft gezegd dat het een goede zaak is dat er stappen gezet worden. Als het voor sommigen balsem op de ziel is, wil hij dat gerust herhalen. Het stelt hem evenwel teleur, ook dat zal hij herhalen, dat overal aangekondigd wordt dat hiermee het probleem opgelost is, dat de gedupeerden minstens 150 euro zullen krijgen en dat het snel geregeld zal zijn. Vanochtend wordt gemeld dat het Vlaams Parlement een oplossing heeft voor de problemen van de digitale meter en de terugdraaiende teller. Zowat iedereen die die boodschap hoort, wil weten wat dat betekent. Daarop komt evenwel geen antwoord. Niemand kan garanderen dat er geld terugbetaald wordt, maar evenmin is er duidelijkheid over de retroactieve investeringssteun, waarvan de financiering, de omvang en de methodiek nochtans in handen van de regering is.

De hele bedoening moet dienen om het vertrouwen te herstellen bij die burgers die kunnen investeren in duurzaamheid en zo bouwen aan een toekomst die voor iedereen goed is. Een triple-bottomlinevoordeel, zowel voor de samenleving, de portemonnee als de planeet. Het wezenlijke vertrouwen is diep beschadigd. Opnieuw vage beloftes doen in de hoop dat ze uitgevoerd worden, is niet de oplossing. Hij is niet tegen dit voorstel van decreet, maar de meerderheid schiet tekort in het schetsen van het kader, in het uitleggen wat de impact is, in het garanderen dat mensen, de gedupeerden maar ook de toeschouwers of toekomstige investeerders, opnieuw vertrouwen krijgen. Duidelijkheid is dringend, te beginnen met wat de meerderheid zelf in handen heeft, namelijk de compensatieregeling voor investeringssteun. Ofwel moet de meerderheid geen beloftes doen en dit voorstel

in stilte goedkeuren, om dan samen te gaan zeuren bij de VREG, maar als ze de grote tamboer gebruikt, moet er een uitgewerkt voorstel zijn. Anders riskeert ze opnieuw wat in 2019 gebeurde met de digitale meter, namelijk beloftes doen die nadien niet blijken uit te komen. Eén keer zou moeten volstaan om dat af te leren: de meerderheid doet het opnieuw, wat de spreker een zware verantwoordelijkheid en immens risico vindt.

Leo Pieters beaamt dat iedereen tot doel heeft de bevolking te dienen. Het Vlaams Belang zal dat doen door de regeling voor de dubbele tarifiering en de aansluiting op de glasvezelkabel goed te keuren. Er komt echter een vergelijk, wat niet hetzelfde is als een integrale terugbetaling. Tegelijk wordt aan de burger het recht ontnomen om te procederen als hij dat onvoldoende vindt. Wie een roekeloos geding aanspant, betaalt gerechtskosten. Dat zou voldoende afradend moeten zijn.

De meerderheid heeft een regeling getroffen waarvan ze wist dat er eventuele problemen konden zijn omdat ze weigerde naar het Grondwettelijk Hof te stappen. Nu een clause invoegen die de burger verbiedt zich tot de rechtbank te wenden, is regeringschantage en een ongrondwettelijke belemmering van de toegang tot de rechtspraak, ontoelaatbaar in een rechtsstaat. Dat schrappen is niet alleen nodig om de Vlaamse bevolking tegen verregaande regeringswillekeur te beschermen maar ook om de controlebevoegdheid van het Vlaams Parlement over de handelingen van de Vlaamse Regering te vrijwaren.

Andries Gryffroy wijst erop dat een parlement niet naar het Grondwettelijk Hof kan stappen voor decreten die het nog niet goedkeurde. Er is nog altijd een scheiding der machten. Samen gaan zeuren bij de regulator wil hij best doen, maar hij wijst erop dat het voorstel niet vrijblijvend is voor de regulator. Die moet er immers voor zorgen dat zijn tariefmethodologie past binnen de richtsnoeren. De regulator zei dat hij niet kon optreden, maar dit voorstel van decreet zet dat recht. Hij moet dus ageren, het parlement kan alleen niet bepalen hoe.

In dit parlement is al veel gediscuteerd over de retroactieve investeringspremie en de eventuele warmtepomppremie. De minister heeft de tijd genomen om ervoor te zorgen dat de juridische grondslag in orde is vooraleer met een definitief besluit naar buiten te komen. Hij leest voorts de titel van de persmededeling van Robrecht Bothuyne en Willem-Frederik Schiltz voor: "Wijziging Energiedecreet geeft regulator decretale basis om komaf te maken met de onrechtvaardige afrekeningsfactuur." Wat uiteindelijk de mediatitels worden, bepalen zij niet. De 150 euro is niet meer dan een gemiddelde afhankelijk van woonplaats, zwaarte van installatie en moment van de jaarafrekening. Daarmee denkt de spreker niets verkeerd gezegd te hebben.

3. Stemming

Ter stemming gelegd, wordt amendement nr. 1 aangenomen met 10 stemmen bij 3 onthoudingen, amendement nr. 2 verworpen met 8 stemmen tegen 2 bij 3 onthoudingen en amendement nr. 3 aangenomen met 8 stemmen tegen 2 bij 3 onthoudingen. De artikelen 1 tot en met 6, zoals geamendeerd, en het voorstel van decreet in zijn geheel, worden aangenomen met 9 stemmen bij 4 onthoudingen.

Gwenny DE VROE,
voorzitter

Piet DE BRUYN,
verslaggever

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Aan artikel 4.1.22/2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011, vervangen bij het decreet van 26 april 2019, gedeeltelijk vernietigd bij arrest nr. 5/2021 van het Grondwettelijk Hof en gewijzigd bij het decreet van 7 mei 2021, wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid kan de distributienetbeheerder, in afwachting van de beschikbaarheid van een digitale meter die met de distributienetbeheerder via bekabeling communiceert, op vraag van de netgebruiker voorlopig een elektronische meter zonder communicatiemiddel plaatsen.”.

Art. 3. In artikel 4.1.32, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 27 november 2015 en gewijzigd bij de decreten van 16 november 2018, 26 april 2019 en 2 april 2021, wordt een punt 2°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“2°/1 de tariefmethodologie zorgt ervoor dat het niet mogelijk is dat meermaals aardgas- of elektriciteitsdistributietarieven worden aangerekend voor hetzelfde gebruik van het aardgasdistributienet of elektriciteitsdistributienet;”.

Art. 4. Aan artikel 8.7.1, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt de volgende zin toegevoegd: “De Vlaamse Regering kan daarvoor aanvullende voorwaarden opleggen die losstaan van de doelstellingen van de steunregelingen, vermeld in deze titel.”.

Art. 5. In titel XV, hoofdstuk III, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 maart 2021, wordt een artikel 15.3.5/23 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 15.3.5/23. In afwijking van artikel 4.1.30, §4, kan de VREG eenmalig de tariefmethodologie en de elektriciteitsdistributietarieven met terugwerkende kracht aanpassen om te verhinderen dat aan prosumenten tweemaal elektriciteitsdistributietarieven worden aangerekend voor hetzelfde gebruik van het elektriciteitsdistributienet, zoals is ontstaan als gevolg van arrest nr. 5/2021 van 14 januari 2021 van het Grondwettelijk Hof.”.

Art. 6. Dit decreet treedt in werking op de dag die volgt op de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.